

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยมีวิธีการและขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

1. ที่นที่ศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยทางเทศบาลนครสงขลาได้เลือกพื้นที่ชุมชนวชิราเป็นพื้นที่นำร่องในการดำเนินโครงการ เนื่องจากเป็นชุมชนที่มีความพร้อมในด้านต่างๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เลือกชุมชนวชิรา เทศบาลนครสงขลา เป็นพื้นที่ในการทำการศึกษาวิจัยการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยเหตุผลดังกล่าว

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ศึกษาแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

- 2.1.1 อาสาสมัครประจำชอยของโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่
- 2.1.2 คณะกรรมการประจำชอยที่ได้จากการเลือกจากประชาชนในชอย
- 2.1.3 ผู้รู้ (Key informants) ที่อาศัยอยู่ในชอย
- 2.1.4 หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยในชุมชนวชิรา

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 การเลือกชอยที่ศึกษาการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 3 ชอย โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ คือเลือกจากองค์ประกอบที่มีความหลากหลายของการศึกษา อาชีพ และสภาพปัญหาในชอย

1.2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีดังนี้

- (1) อาสาสมัครประจำชอยที่ทำหน้าที่ประจำชอย ชอยละ 4 คน

รวม 12 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

(2) คณะกรรมการประจำชอย ชอยละ 4 คน รวม 12 คน

(3) ผู้รู้ (Key Informants) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ชอยละ 2 คน รวม 6 คน โดยพิจารณาจากระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชอยและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ผ่านมา

(4) หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชอยต่างๆ ทั้ง 20 ชอย โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จากครัวเรือนในชุมชนวนชิตา โดยใช้เกณฑ์การสุ่มดังนี้ ถ้าจำนวนประชากร 1,000 ขึ้นไป สุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 10 (สุภางศ์ จันทวานิช ,2540 : 67) ซึ่งในชุมชนวนชิตามีครัวเรือนจำนวน 2,060 ครัวเรือน จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 206 ครัวเรือน

3.วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 การศึกษาเชิงคุณภาพ

3.1.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) ใช้ในการศึกษา กิจกรรมและขั้นตอนในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนของโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ในชอย ที่เลือกศึกษา

3.1.2 การสัมภาษณ์ (Interview) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structural interview) ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วม โดยการสัมภาษณ์อาสาสมัครประจำชอย คณะกรรมการประจำชอย หัวหน้าครัวเรือน และผู้รู้ (Key informants)

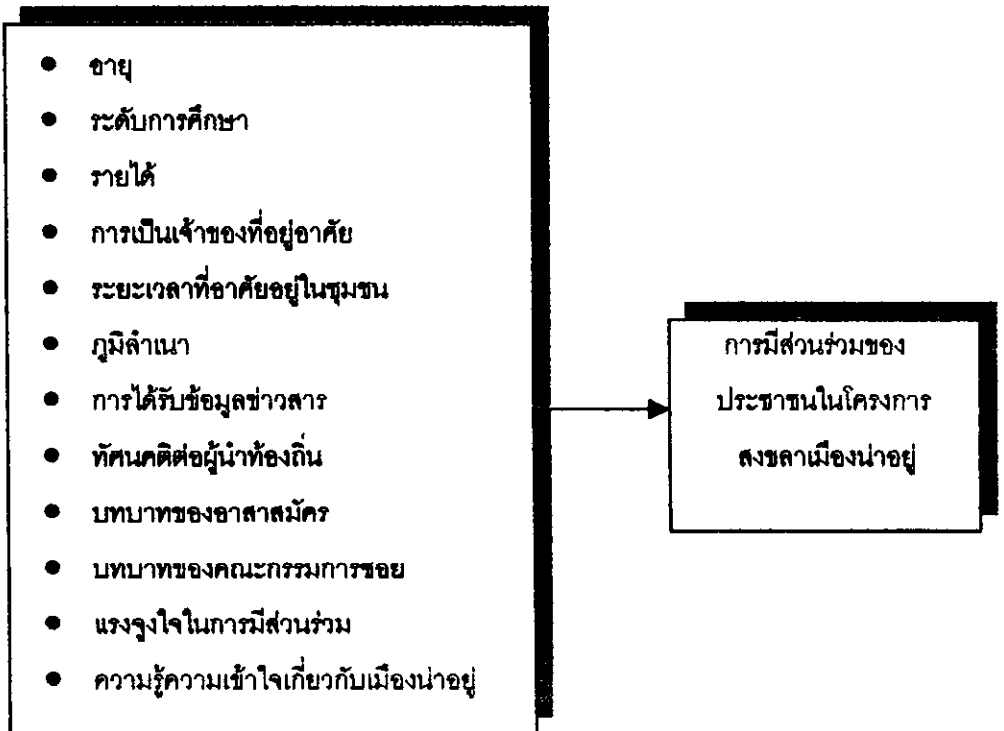
3.2 การศึกษาเชิงปริมาณ

การศึกษาเชิงปริมาณเป็นวิธีการศึกษาในขั้นต่อมา โดยการใช้แบบสอบถาม ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนและผลเบื้องต้นที่เกิดจากการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลากบ้านเลขที่แบบไม่ใส่คืนจากครัวเรือนในชุมชนวนชิตาจากทุกชอย โดยมีจำนวน ตัวอย่างซึ่งเท่ากับจำนวน 206 ครัวเรือน (ภาคผนวก ข)

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณนั้น ได้จากข้อมูลจากการศึกษาในเชิงคุณภาพและผลการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่างๆ โดยประมวลแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรที่คาดว่าจะน่าจะเกี่ยวข้องว่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ และจากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ภูมิสำเนาเดิม การได้รับข้อมูลข่าวสาร ทักษะติดต่อผู้นำท้องถิ่น บทบาทของอาสาสมัคร บทบาทของคณะกรรมการประจำชอย แรงจูงใจในการมีส่วนร่วม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ โดยมีกรอบคิดดังภาพประกอบ 5

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 5 แผนภาพแสดงกรอบแนวคิดปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสงขลา

เมืองน่าอยู่ของเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ที่มา : สร้างจากการประมวลความคิดโดยผู้วิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่ศึกษา ข้อมูลโครงการจากสำนักงานเทศบาลนครสงขลา ตลอดจนการเข้าร่วมรับฟังการดำเนินโครงการจากเทศบาล

4.2 การเก็บข้อมูลในส่วนของการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม มีดังนี้

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ได้แก่ ประวัติชุมชน สภาพสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

4.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ตั้งแต่การคัดเลือกอาสาสมัครประจำซอย การสรรหาผู้นำตามธรรมชาติเพื่อเป็นตัวแทนประชาชนในซอยนั้นๆ และการปฏิบัติการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

4.3 เก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ในหัวข้อ 5 ดังรายละเอียด

5. เครื่องมือสำหรับการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานชุมชน

เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการสำรวจข้อมูลด้านต่างๆภายในซอยที่เลือกศึกษา

มีจำนวน 22 ข้อ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยข้อมูลด้านประชากร ด้านเศรษฐกิจ (7 ข้อ)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี (6 ข้อ)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านสังคมและการเมือง (9 ข้อ)

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ แบ่งเป็น

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้นำซอยและคณะกรรมการซอยและผู้รู้ ประกอบด้วยข้อคำถามต่างๆ จำนวน 22 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์อาสาสมัครประจำซอย ประกอบด้วยข้อคำถามต่างๆ จำนวน 17 ข้อ

แบบสอบถามภาษาอื่นทั้ง 2 ชุด เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในเชิงคุณภาพ

ชุดที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ เพื่อให้สอบถามประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา ในเชิงปริมาณ มีทั้งหมด 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง รวม 11 ข้อ เป็นแบบคำถามปิด ประกอบด้วย เพศ อายุ ความสัมพันธ์กับครอบครัว ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ของตนเองต่อเดือน รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชน ภูมิลำเนา การเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่

- การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีจำนวน 13 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 65 คะแนน โดยมีรายละเอียดแต่ละข้อ ดังต่อไปนี้
  - ให้ 5 คะแนน คือได้รับข่าวสารมากที่สุด
  - ให้ 4 คะแนน คือได้รับข่าวสารมาก
  - ให้ 3 คะแนน คือได้รับข่าวสารปานกลาง
  - ให้ 2 คะแนน คือได้รับข่าวสารน้อย
  - ให้ 1 คะแนน คือไม่ได้รับข่าวสารเลย
- คำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อผู้นำท้องถิ่น มีจำนวน 6 ข้อ 6คะแนน
  - มี 1 ข้อ เป็นลักษณะคำถามให้เลือกตอบ ใช่ ไม่ใช่
  - มี 5 ข้อ เป็นลักษณะถามให้เลือกตอบเกี่ยวกับคุณลักษณะ ให้เลือกตอบ มี ไม่มีหรือไม่ทราบ
- บทบาทของอาสาสมัครประจำชอยบทบาทของผู้นำและคณะกรรมการชอย
  - คำถามเป็นลักษณะให้เลือกตอบ ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งเป็นข้อคำถามเรื่องบทบาทของอาสาสมัครชอยจำนวน 7 ข้อ 35คะแนน และคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำและคณะกรรมการชอย จำนวน 9 ข้อ 45 คะแนน โดยมีรายละเอียดแต่ละข้อดังต่อไปนี้
    - ให้ 5 คะแนน คือมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
    - ให้ 4 คะแนน คือมีระดับความคิดเห็นมาก
    - ให้ 3 คะแนน คือมีระดับความคิดเห็นปานกลาง
    - ให้ 2 คะแนน คือมีระดับความคิดเห็นน้อย
    - ให้ 1 คะแนน คือมีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

• แรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ เป็นข้อคำถามให้
เลือกตอบ ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีจำนวน 12 ข้อ 60 คะแนน โดยให้
ค่าระดับของแรงจูงใจ ดังนี้

- ให้ 5 คะแนน คือมีระดับแรงจูงใจมากที่สุด
- ให้ 4 คะแนน คือมีระดับแรงจูงใจมาก
- ให้ 3 คะแนน คือมีระดับแรงจูงใจปานกลาง
- ให้ 2 คะแนน คือมีระดับแรงจูงใจน้อย
- ให้ 1 คะแนน คือมีระดับแรงจูงใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ มีจำนวน 12 ข้อ
13 คะแนน เป็นแบบเลือกตอบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก ให้ 1 คะแนน

ตอบผิด ให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ มีจำนวน 28
ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 135 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้
คะแนนดังนี้

- ให้ 5 คะแนน คือมีส่วนร่วมมาก
- ให้ 4 คะแนน คือมีส่วนร่วมค่อนข้างมาก
- ให้ 3 คะแนน คือมีส่วนร่วมปานกลาง
- ให้ 2 คะแนน คือมีส่วนร่วมน้อย
- ให้ 1 คะแนน คือมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผล เกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร บทบาทของอาสาสมัครและคณะ
กรรมการชอย แรงจูงใจในการมีส่วนร่วม และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ใช้การแปลผล
โดยใช้เกณฑ์ค่าสัมบูรณ์ Best (1970) ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	4.51-5.00
มาก	หมายถึง	3.51-4.50
ปานกลาง	หมายถึง	2.51-3.50
น้อย	หมายถึง	1.51-2.50
น้อยที่สุด	หมายถึง	1.00-1.50

ตอนที่ 5 ความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ เป็นคำถามปลายเปิดจำนวน 3 ข้อ

6. คุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและแบบสัมภาษณ์ซึ่งกำหนดตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ที่สร้างขึ้นนี้ได้รับการตรวจสอบความตรง (Validity) ความสอดคล้อง (Consistency) ความครอบคลุมของเนื้อหาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงในเบื้องต้น ไปทดสอบความตรงตามตามเนื้อหา ความสอดคล้องของเครื่องมือ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 ท่าน คือ นายสำรวม รักษาพรหม รองปลัดเทศบาลนครสงขลา นางวาสนา ศรีกรรต เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิเคราะห์นโยบายและแผน กองวิชาการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลือม เทศบาลนครสงขลา หลังจากนั้นนำเครื่องมือไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดสอบให้กับประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาทดสอบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) กับส่วนที่ 2 ปัจจัยการมีส่วนร่วม และส่วนที่ 4 ระดับการมีส่วนร่วม ซึ่งใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้ (อ้างจาก บุญธรรม กิจปริตยาบริสุทธิ, 2542)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum v_i}{v_i} \right)$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้

n = จำนวนข้อคำถาม

v_i = ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ

v_i = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมดในส่วนนั้น

ผลการคำนวณความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในแต่ละส่วนได้ดังนี้

ตอนที่ 2 ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่

2.1 การรับรู้ข่าวสาร ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

2.2 ทิศนคติต่อผู้นำท้องถิ่น ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.83

2.3 บทบาทของอาสาสมัครประจำรอยและบทบาทของผู้นำและคณะกรรมการ
รอยได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95

2.4 แรงจูงใจในการมีส่วนร่วม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98 การหาค่าความเชื่อมั่นของความรู้ ใช้ทดสอบตอนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเรื่องเมืองน่าอยู่ โดยการทดสอบแบบคูเคอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson Formula 20) (อ้างจาก บุญธรรม กิจปริตยาภิสุทธิ, 2542) ผลการคำนวณค่าความเชื่อมั่นของความรู้เท่ากับ 0.70 มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$r_{ii} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right)$$

เมื่อ r_{ii} = ค่าความเชื่อถือได้

k = จำนวนข้อทั้งหมดของแบบสัมภาษณ์

p = ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ

q = $1-p$

s^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากการทดสอบ

7. การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งตามประเภทของข้อมูล ดังนี้

4.3.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แบบสร้างข้อสรุป (Induction analysis) ที่ได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แล้วจัดบันทึกไว้ ซึ่งวิธีการหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการของ สุกางค์ จันทวานิช (2540: 15) เป็นแบบอย่างในการวิเคราะห์

4.3.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ ในการวิจัยข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา แล้วนำมาตรวจให้คะแนน และลงรหัสในคู่มือรหัส แปลงข้อมูลที่ได้เพื่อทำการคำนวณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS for Window version 11) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งได้จากแบบสอบถาม ดังนี้

(1) ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

(Descriptive statistics) คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(2) ผลที่เกิดจากการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม วิเคราะห์โดยใช้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ที่เกิดขึ้นจากการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ภูมิลำเนาเดิม การได้รับข้อมูลข่าวสาร ทิศนคติต่อผู้นำท้องถิ่น บทบาทของอาสาสมัคร บทบาทของคณะกรรมการประจำชอย แรงจูงใจในการมีส่วนร่วม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ร่วมกับการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์

(3) ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม วิเคราะห์โดยใช้การ

วิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัว และตัวแปรตาม 1 ตัว ที่อยู่ในรูปเชิงเส้น ที่มีสมการตัวแบบ ดังนี้

$$Y = a + b_1x_1 + \dots + b_kx_k$$

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ใช้อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวว่าตัวใดมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมากที่สุด โดยมีเงื่อนไข ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544 : 459)

1. ตัวแปรทุกตัวต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ
2. ตัวแปรอิสระ ($x_1, x_2, \dots, x_k$) ทุกตัวต้องเป็นอิสระต่อกัน

ส่วนเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ ตัวแปรอิสระต้องไม่มีความสัมพันธ์ร่วมกันสูงระหว่างตัวแปรอิสระคู่ใดคู่หนึ่ง (ไม่มี Multicollinearity) คือตัวแปรอิสระคู่ใดไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกิน 0.75 (สมยศ หุ่นหัว, 2539 : 264) ถ้าตัวแปรใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงกว่าเกณฑ์ การศึกษานี้จะเลือกเพียงตัวแปรเดียวจากตัวแปรอิสระคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงนี้ จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยวิเคราะห์ Correlation ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวในรูปของ correlation matrix (ภาคผนวก ข) พบว่า

บทบาทของอาสาสมัครมีความสัมพันธ์กับบทบาทของผู้นำชอยและคณะกรรมการชอยจึงเลือกบทบาทของผู้นำชอยและคณะกรรมการชอย เพราะจากการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในเชิงคุณภาพนั้น พบว่าผู้นำชอยและคณะกรรมการชอยที่มีบทบาทมากมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนตัวแปรอื่นที่มีค่าความสัมพันธ์กันไม่สูงเกิน 0.75 ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อไป

กล่าวโดยสรุป การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยเริ่มต้นจากการศึกษาเชิงคุณภาพในเรื่องแนวทางการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์อาสาสมัครประจำชอย ผู้นำคณะกรรมการชอย และผู้รู้ ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 3 ชอย หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องเมืองน่าอยู่และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินโครงการ โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วยการจับสลากไม่ใส่คืนจากครัวเรือนทั้ง 20 ชอย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 206 ครัวเรือน หลังจากได้ข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพให้มีความสมบูรณ์รอบด้านมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการศึกษาจะได้นำเสนอในบทต่อไป